

De Herstelacademies in Nederland

Uitkomsten uit de workshop tijdens de werkconferentie dd. 11 maart 2019

Workshopleiders: Amna Haji (Arkin), Ton Verspoor en Dylan Peters (Lister)

Begeleiders: Kees Lemke

Verslaglegging: Tinka Verweij

Presentatie Pit & Co door Amna Haji

Binnen Arkin is Pit & Co ontstaan. Een herstelnetwerk waarin de ervaringswerkers verenigd zijn. De 26 ervaringswerkers blijven hiërarchisch werkzaam binnen hun eigen team en leidinggevende, maar zijn verdeelt in 4 regio's, zodat ze een deel van hun uren voor Pit & Co beschikbaar zijn.

Hieronder de belangrijkste aspecten van Pit & Co:

- Ervaringswerkers doen individuele begeleiding binnen de behandelsetting en geven daarnaast ook bijv. de WRAP training.
- Groepen, trainingen en cursussen worden in huizen van de wijk gegeven en zijn voor iedereen toegankelijk.
- Regie teruggegeven aan de cliënt. De cliënt kan zelf bepalen waar hij/zij aan meedoet en zich inschrijven via de website.
- Mede eigenaar van de website Herstel werkt!. Een Amsterdam breed initiatief waar alle herstel en ervaringsdeskundige activiteiten op te vinden zijn.
- Samenwerking met de ervaringswerkers van andere instellingen zoals HVO-Querido en GGZ inGeest. Alle ervaringswerkers hebben gezamenlijk bijv. WRAP intervisie of herstelgroep intervisies. Maar daarnaast geven ze ook samen trainingen. Binnen Arkin is de deelname aan de intervisie gekoppeld aan het leerportaal en komt de deskundigheidsbevordering ook in het dossier te staan van de ervaringswerker.
- Herstelschool (*werknaam*) waarin scholingsaanbod komt voor ervaringsdeskundige. Op dit moment nog in ontwikkeling. Organisatie overstijgende deskundigheidsbevordering.
- Aangesloten bij de Landelijke opleidingen, zoals Howie the Harp.
- Maandelijks komen de ervaringswerkers bij elkaar, waarin beleid rondom ervaringsdeskundigheid wordt gemaakt. De directie sluit ook aan. Dit moet een vakgroep worden.
- Diverse functieprofielen. Arkin heeft de ambitie om ervaringswerkers in meerdere lagen van de organisatie terug te laten komen en daar horen andere functieprofielen bij.
- Ervaringswerkers Arkin breed gaan inzetten. Binnen Arkin zijn de meeste ervaringswerkers werkzaam binnen Mentrum, waar de EPA doelgroep behandeld wordt. Herstel is voor iedereen en niet voor een bepaald type cliënt of mens. Daarom ervaringswerkers ook bij andere onderdelen binnen Arkin in gaan zetten.
- Vraaggericht werken door als er bijv. vanuit het ziekenhuis een vraag komt voor deskundigheidsbevordering dat er daar een bijeenkomt voor georganiseerd wordt.

Vragen naar aanleiding van de presentatie

- *Werken jullie ook met familie ervaringsdeskundige? Zo ja, in de gedachten van triadisch werken, hoe is het geregeld voor de familie en betrokken. Kunnen die hier ook iets vinden?*
Binnen Arkin zijn vier zorgontwikkelaars, één daarvan is ook triadisch werken. Er wordt hard gewerkt om het naast betrokkenen beleid binnen Arkin neer te zetten. We zijn ook bezig om familie ervaringsdeskundige beter te positioneren. In de visie van Pit & Co zit dit al, maar moet nog beter ingevuld worden.
- *Hoe wordt het aantal uren berekend die een ervaringsdeskundige aan Pit & Co mag besteden?*
De ervaringsdeskundige hebben een vrijstelling en mogen gemiddeld 4 uur per week aan Pit & Co besteden.
- *Hoe wordt Pit & Co bekostigd?*
Op dit moment loopt de bekostiging via de algemene pot van Arkin. We hopen straks nog andere middelen te krijgen

Naar aanleiding van de presentatie volgt een groeps gesprek

Ton geeft aan dat door de explosieve groei van ervaringsdeskundigheid en de ervaring die we hebben opgedaan er allerlei initiatieven ontstaan. Daardoor is er behoefte om de initiatieven te gaan kaderen. Duidelijk te maken wat levert het op, wat zijn de uitkomsten ervan, hoe doen we het, waar zitten de kwaliteitskenmerken enz.

Ton geeft aan dat we wel moeten oppassen dat de herstelacademie filosofie een soort containerbegrip gaat worden net zoals ervaringsdeskundigheid.

Dylan geeft aan dat er voor de ervaringsdeskundige ook nog een taak is om te positioneren en goed uit te leggen wat ervaringsdeskundigheid is. Er zijn nog altijd cliënten die niks van ervaringsdeskundigheid afweten.

Worden de herstelacademies in Nederland vanuit een positie gemonitord? Is er een landelijk platform waar ze bij aan kunnen sluiten?

Ton geeft aan dat dat er niet is. Er moet ook nog veel gebeuren om tot uniforme uitgangspunten te komen. Het is belangrijker om een overzicht te krijgen. Waar hebben we het over? Een herstelnetwerk of een herstelacademie. Zodat het voor de buitenwereld duidelijker wordt en ook voor onszelf. Maar ook hoe kan je elkaar ondersteunen tot het komen van datgene dat er toe doet. Hoe men vindt dat het ingericht dient te worden.

Is er ook een overzicht op Landelijk niveau wat er aan initiatieven gecreëerd zijn?

Het platform ervaringsdeskundigheid zou wel een landelijke inventarisatie kunnen maken. Mind heeft de Atlas. Daarop staan cliënten- en familieorganisaties, waaronder ook zelfregie en herstelcentra vanuit het hele land op aangegeven.

Hoe krijg je de zorgvernieuwingspraktijk betaald?

Vanuit de wmo is dat zeker ingewikkeld. Ton geeft aan dat in Utrecht de mazzel is dat de Gemeente Utrecht de Herstelacademie in de aanbestedingsperceel heeft opgenomen.

Een knelpunt is hoe we vanuit de wmo de Herstelacademies gaan ontwikkelen in Utrecht. Aangezien het budget van ruim 1 miljoen beperkt is als je meerdere locaties wilt oprichten. Daarom kwam gelijk

de vraag hoe we andere financieringsbronnen zien. Herstelacademie raakt ook de behandelkant, het is preventief, mensen blijven langer uit zorg en dat is interessant voor zorgverzekeraars. Alleen die vinden niet dat het bij hun pakket hoort.

Is E-health misschien ook een optie?

Dat zou kunnen. Ton geef aan in gesprek te zijn met een E-health bedrijf om te kijken voor een E-Health module. Alhoewel peer support staat en valt met elkaar ontmoeten, voelen en samen kunnen delen en dat is met E-Health lastiger.

Moeten vooral het bereik vergroten en ervoor zorgen dat de cliënten naar je toekomen. In Nederland moet je het bijna op de deurmat aanbieden, omdat cliënten anders niet komen. Het is ook een cultuur die we met elkaar creëren. Marketing en communicatie zijn heel belangrijk voor deze vernieuwde praktijken. Als het meer de cultuur wordt en mensen weten waar ze voor leuke dingen terecht kunnen zijn ze ook wel bereid om daarvoor te reizen.

Kees geeft aan dat het een combinatie is. Je moet niet overal herstelacademies willen starten, want dat is niet haalbaar. Het is goed om de energie te bundelen, maar ook de kwaliteit hoog houdt. Tegelijkertijd wil je het makkelijk ontsluiten.

Er is geen sociale kaart van wie wat doet en waar wat zit in Nederland. We zouden Phrenos met het netwerk van ervaringsdeskundigen kunnen vragen om eens in beeld te brengen wat er nou op dit moment is en wat een goed toekomstperspectief zou zijn.

Markieza is samen met andere partijen bezig met het Landelijke beroepsregister ervaringsdeskundigheid. Een register voor ervaringsdeskundige om zich in te schrijven als ze aan bepaalde kwaliteitseisen voldoen. Daarnaast geeft het register een overzicht van de verschillende profielen van ervaringsdeskundigheid.

Ton kaart het begrip professionele identiteit aan. In je identiteit zit een stuk wat je hebt meegemaakt op bijv. psychisch gebied. Dat maakt ook hoe jij je werk doet met een ander en hoe je je verbindt tot die ander. Als mensen met ervaringskennis in de zorg gaan werken worden ze professional. Je gaat je verhouden tot anderen. Je identiteit maakt hoe je je professeie vervult en visa versa. We moeten aan de slag om ervaringsdeskundigheid en ervaringskennis de ruimte te geven en het stigma eraf te krijgen. Dat we er makkelijker met elkaar over kunnen praten en op een gegeven moment ook een bron van kennis is. We zouden goed moeten kijken of we het over professionele identiteit hebben of dat we het voortdurend over ervaringsdeskundigheid hebben.

Kees geeft aan dat de identiteitsvraag leidt tot een soort tunnel, waar je op een gegeven moment met de verkeerde vraag bezig bent. Het is lastig om die vraag op te lossen.

Conclusie

In kaart brengen wat er op dit moment in Nederland is aan initiatieven rondom ervaringsdeskundigheid. Vooral ook kijken naar de verschillende soorten oplossingen. Op één plek en dan ontsluiten voor een grotere regio of in een grotere regio vanuit verschillende plekken ontsluiten.